

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Petry Kamínkové ve věci

žalobce: **Mgr. P. Q.**
bytem X

proti
žalovanému: **Státní tajemnice v Ministerstvu práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve Vyrozumění žalované ze dne 20. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/39741-332/1, o nezahájení řízení o prohlášení nicotnosti

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 20. 5. 2023 domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který má spočívat ve Vyrozumění žalované ze dne 20. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/39741-332/1, o nezahájení řízení o prohlášení nicotnosti rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo ze dne 11. 4. 2022, č. j. UPCR-2022/28641-78099815.
2. Žalobce tvrdí, že žalovaná Vyrozuměním o nezahájení řízení o prohlášení nicotnosti ze dne 20. 3. 2023 nezákonně zasáhla do jeho práv na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 Listiny základních práv a svobod, neboť nezohlednila jím předložené důkazy v podnětu ze dne 16. 2. 2023.
3. Blíže žalobce uvedl, že rozhodnutím, jehož nicotnosti se dovolává, byl přijat do služebního poměru na dobu určitou od 19. 4. 2022 do 18. 4. 2023 a zařazen na služební místo „*Specialista veřejných zakázek projektu, Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II*“ (ID 11000073) s oborem služby „*Veřejné investování a zadávání veřejných zakázek*“. Vnitřní (služební) předpisy Úřadu práce o systemizaci však stanovily dobu trvání tohoto služebního místa pouze do 30. 6. 2022, což žalobce považuje za důvod nicotnosti rozhodnutí, jímž byl přijat do služebního poměru na dobu určitou, tedy do 18. 4. 2023. Uvedené totiž činí rozhodnutí zjevně vnitřně rozporným a právně fakticky neuskutečnitelným. Tím je dle žalobce dána jeho nicotnost ve smyslu § 77 odst. 1 věta druhá zákona č. 500/2014 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

4. Žalobce nesouhlasí s důvody žalované uvedenými ve Vyrozměření žalované ze dne 20. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/39741-332/1, týkající se systemizace míst, která mimo jiné uvádí, že: „...Doba trvání dotčeného služebního místa ID 11000073 byla systemizací k 1. lednu 2022 prodloužena do 31. prosince 2022, přičemž pouze nedošlo, v důsledku administrativní chyby, k promítnutí této skutečnosti do služebního předpisu č. 8/2021. Systemizací k 1. lednu 2023 pak byla tato doba prodloužena do 31. prosince 2023...“ Uvedené považuje žalobce za nevěrohodné.
5. Žalobce nadto nesouhlasí s žalovanou, že zmiňovaná „administrativní chyba“ neměla žádný faktický dopad do doby trvání žalobcova služebního poměru, který skončil ve zkušební době v souladu s § 74 odst. 1 písm. f) zákona č. 234 Sb., o státní službě (dále jen „zákon o státní službě“) dne 20. 6. 2022. Není tomu tak. Služební poměr musel být účelově ukončen přede dnem 30. 6. 2022, neboť po tomto dni by již nebyly k dispozici finanční prostředky na plat státního zaměstnance zařazeného na dané služební místo.
6. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl odmítnutí žaloby dle ust. § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) s. ř. s. s poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2018, č. j. 8 Afs 98/2018-52 či usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2019, č. j. I. ÚS 3608/18-1.
7. Městský soud v Praze posoudil věc takto:
8. Podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.*
9. Podle § 82 s. ř. s. *každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.*
10. Podle ust. § § 78 odst. 2 správního řádu *„Nicotnost zjišťuje a rozhodnutím prohlašuje správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který nicotné rozhodnutí vydal, a to kdykoliv; jestliže správní orgán dojde k závěru, že jiný správní orgán učinil úkon, který je nicotným rozhodnutím, dá podnět správnímu orgánu příslušnému k prohlášení nicotnosti.“*
11. Podle ust. § § 78 odst. 3 správního řádu *„Účastníci řízení, v němž bylo rozhodnutí vydáno, a dále ti, kteří jsou uvedeni v písemném vyhotovení tohoto rozhodnutí, jakož i právní nástupci těchto osob, pokud by byli rozhodnutím vázáni, mohou dát podnět k prohlášení nicotnosti; jestliže správní orgán neshledá důvody k zahájení řízení o prohlášení nicotnosti, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů do 30 dnů podatel.“*
12. Podle ust. § 74 odst. 1 písm. f) zákona o státní službě *„Služební poměr skončí zrušením služebního poměru služebním orgánem nebo státním zaměstnancem ve zkušební době z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu, a to dnem doručení písemného oznámení o zrušení služebního poměru, není-li v něm uveden den pozdější; služební orgán nesmí ve zkušební době zrušit služební poměr v době prvních 14 dnů trvání dočasné neschopnosti k výkonu služby.“*
13. Soud se předně zabýval otázkou, zda lze žalobu věcně projednat, neboť o ní může rozhodnout pouze při splnění všech zákonem stanovených podmínek. Dospěl přitom k závěru, že o žalobě věcně jednat nemůže a žalobu je třeba odmítnout z následujících důvodů.
14. Soud z žaloby a listin k ní připojených ověřil, že:

- rozhodnutím generálního ředitele Úřadu práce České republiky ze dne 11. dubna 2022, č.j. UPCR-2022/28641-78099815 byl žalobce přijat do služebního poměru a zařazen na služební místo specialista veřejných zakázek projektu „Vzdělávám a dovednosti pro trh práce II (ID 11000073) v oddělení veřejných zakázek a právní podpory Odboru kontrolně právního generálního ředitelství Úřadu práce České republiky;
- Oznámením o skončení služebního poměru jeho zrušením ve zkušební době ze dne 15. 6. 2022, generální ředitel Úřadu práce České republiky jednak konstatoval, že v rozhodnutí, jímž byl žalobce přijat do služebního poměru, byla stanovena zkušební doba 6 měsíců, která trvá do 19. 10. 2022 a jednak oznámil žalobci, že podle § 74 odst 1 písm. f) zákona o státní službě dnem 20. 6. 2022 ruší služební poměr žalobce ve zkušební době a to bez uvedení důvodu;
- podnětem ze dne 16. 2. 2023 k prohlášení nicotnosti rozhodnutí generálního ředitele Úřadu práce České republiky ze dne 11. 4. 2022) č.j. UPCR-2022/28641-78099815, se obrátil žalobce na státní tajemnici v Ministerstvu práce a sociálních věcí. Za důvod nicotnosti označil skutečnost, že rozhodnutí, jímž byl přijat do služebního poměru a zařazen na služební místo na Úřadu práce ČR, stanovilo dobu trvání služebního poměru na daném služebním místě ID 11000073 do 18. 4. 2023, zatímco vnitřní (služební) předpis Úřadu práce č. 8/2021 „Systemizace služebních a pracovních míst Úřadu práce České republiky“ (účinnost od 1.1.2022) stanovil dobu trvání tohoto služebního místa pouze do 30. 6. 2022 (tj. na dobu kratší, než stanovilo rozhodnutí o přijetí do služebního poměru). V uvedeném shledává žalobce faktickou neuskutečnitelnost a nezákonnost rozhodnutí generálního ředitele Úřadu práce České republiky ze dne 11. 4. 2022;
- přípisem ze dne 20. 3. 2023 státní tajemnice v Ministerstvu práce a sociálních věcí k podanému podnětu nejprve konstatovala obsah a důvody podnětu žalobce. Poté citovala právní úpravu obsaženou v § 77 správního řádu, přičemž následně poukázala na rozdíl mezi nezákonností rozhodnutí a nicotností rozhodnutí. Následně z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 13. května 2008 č.j. 8 Afs 78/2006-74 citovala, že „*Nicotnost (někdy též označována jako nulita, paakt, absolutní zmatečnost, pseudorozhodnutí, non negotium, zdánlivý akt, pa-akt, právní nullum, neexistence, naprostá (absolutní) neplatnost, či dokonce procesní potrat) představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. Rozhodnutí, které jimi trpí, je rozhodnutím nicotným. Nicotné rozhodnutí však není „běžným“ rozhodnutím nezákonným, nýbrž „rozhodnutím“, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat, a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. Zatímco v případě „běžných“ vad správních rozhodnutí se na tato, s ohledem na uplatnění zásady presumpce platnosti a správnosti správních aktů, hledí jako na rozhodnutí existující a způsobila vyvolávat příslušné právní důsledky a působit tak na sféru práv a povinností jejich adresátů, v případě nicotných správních rozhodnutí se ani tato zásada neuplatní. Z povahy vad způsobujících nicotnost pak plynou i příslušné právní následky. S nejtěžšími vadami jsou tak nutně spojeny i ty nejtěžší následky Proto není nikdo povinen nicotné správní rozhodnutí respektovat a řídit se jím. Hledí se na něj, jako by vůbec neexistovalo, protože tedy jde o nezhojitelné právní nic. Nicotnost nelze zhojit ani uplynutím času. Definičně lze za nicotný správní akt považovat akt, který vykazuje tak*

závažné vady, že vůbec není schopen vyvolat žádné právní účinky“. Na základě uvedeného dospěla státní tajemnice v Ministerstvu práce a sociálních věcí k závěru, že v případě rozhodnutí, jímž byl žalobce přijat do služebního poměru a zařazen na dotčené služební místo, nicotnost shledat nelze, jelikož toto rozhodnutí není stíženo žádnou ze zásadních vad výše uvedených. Tímto rozhodnutím de iure i fakticky reálně vznikl služební poměr mezi osobou podávající podnět a Českou republikou se všemi právy a povinnostmi z něj plynoucími jakož i s veřejnoprávními účinky s ním spojenými. Zároveň tajemnice konstatovala, že předmětné rozhodnutí netrpí ani žádnou vadou, která by jej činila nezákonným. Doba trvání dotčeného služebního místa ID 11000073 byla systemizací k 1. lednu 2022 prodloužena do 31. prosince 2022, přičemž pouze nedošlo, v důsledku administrativní chyby, k promítnutí této skutečnosti do služebního předpisu č. 8/2021 Systemizací k 1. 1. 2023 pak byla tato doba prodloužena do 31. prosince 2023. Uvedený nedostatek však neměl žádný faktický právní dopad do doby trvání služebního poměru, který skončil ve zkušební době řádně a v souladu § 74 odst 1 písmn f) zákona o státní službě, dne 20. 6. 2022.

15. Žalobce se domáhá, aby soud určil za nezákonný zásah žalovaného, který má spočívat ve Vyrozmění žalované ze dne 20. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/39741-332/1, o nezhájení řízení o prohlášení nicotnosti rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo ze dne 11. 4. 2022.
16. Po posouzení rozhodných skutečností dospěl městský soud k závěru, že nezhájení řízení o prohlášení nicotnosti rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo ze dne 11. 4. 2022 ze své podstaty nemůže být pro žalobce nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s. Žalobce totiž nemá veřejné subjektivní právo na kladné vyřízení svého podnětu k zahájení takového řízení. Stejně tak nemá právo, aby žalovaný na základě jeho podnětu zahájil řízení o prohlášení nicotnosti rozhodnutí. Nezhájení tohoto řízení ze strany žalovaného se tak nemohlo žádným způsobem negativně projevit ve sféře veřejných subjektivních práv či povinností žalobce. Žalobcova veřejná subjektivní práva a povinnosti uvedeným postupem nemohla být dotčena. Řízení ve smyslu ust. § 78 správního řádu je totiž řízením zahajovaným z moci úřední. Účastník řízení může dát podnět, aby bylo zahájeno řízení z moci úřední, tento podnět však není návrhem na zahájení řízení; jestliže správní orgán neshledá důvody k zahájení řízení, sdělí tuto skutečnost s uvedením důvodů podateli do 30 dnů. Podnětem tedy není zahájeno správní řízení, nýbrž je na úvaze správního orgánu, zda řízení z moci úřední zahájí či nikoliv.
17. Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že v posuzovaném případě nezhájením řízení o prohlášení nicotnosti rozhodnutí o přijetí do služebního poměru, což bylo žalobci sděleno ve Vyrozmění žalované ze dne 20. 3. 2023, č. j. MPSV-2023/39741-332/1, z povahy věci vyplývá, že jím nemohlo být zasaženo do ústavně zaručeného práva žalobce na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod.
18. Soud na podporu uvedeného shodně s žalovaným poukazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 29. 1. 2019, č. j. I. ÚS 3608/18-1, z něhož vyplývá, že „*Prohlášení nicotnosti rozhodnutí (§ 78 odst. 1 správního řádu), jakož i zahájení přezkumného řízení (§ 95 odst. 1 správního řádu) představují nápravné prostředky dozorcího práva, na jejichž výkon a užití není právní nárok. Odložením podnětu k prohlášení nicotnosti a vyrozuměním o nezhájení přezkumného řízení není proto z povahy věci možné zasáhnout do ústavně zaručeného práva na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod*“.

19. Protože se žalobce domáhal ochrany před jednáním žalovaného, které však ze své podstaty nemůže být nezákonným zásahem, soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 82 s. ř. s. odmítl, neboť chybí podmínka řízení spočívající v přípustitelném tvrzení nezákonného zásahu a tento nedostatek je neodstranitelný.
20. Soud dodává pro úplnost, že v době podání podnětu ze dne 16. 2. 2023 žalobce práva či povinnosti vyplývající ze služebního poměru (založeného rozhodnutím generálního ředitele Úřadu práce České republiky ze dne 11. dubna 2022, č.j. UPCR-2022/28641-78099815) neměl, když jeho služební poměr v souladu s § 74 odst. 1 písm. f) zákona o státní službě, skončil ve zkušební době dne 20. 6. 2022. O tom, že žalobce byl srozuměn s délkou zkušební doby jeho služebního poměru, svědčí skutečnost, že rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo ze dne 11. 4. 2022, č. j. UPCR-2022/28641-78099815 obsahuje jeho vlastnoruční podpis.
21. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. června 2023

JUDr. Ludmila Sandnerová, v. r.
předsedkyně senátu